

PLA DE SERVEIS D'ASSISTÈNCIA EN MATÈRIA DE CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL DEL SERVEI DE MEDI AMBIENT DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA

1. CONSIDERACIONS PRÈVIES

L'article 36.1 *b* de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, modificada per la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local, estableix com a competències pròpies de la Diputació l'assistència i la cooperació jurídica, econòmica i tècnica als ajuntaments, especialment als de menor capacitat econòmica i de gestió.

Aquesta Llei atorga als ajuntaments, en els termes de la legislació de l'Estat i de les comunitats autònomes, la competència en protecció del medi ambient urbà (article 25.2 *b*). És en l'àmbit urbà on tenen lloc processos i actuacions amb repercussions ambientals i per a la salut pública, com ara la proliferació de flora exòtica invasora i l'expansió cap al medi natural, i l'aplicació de productes fitosanitaris en parcs, zones verdes i vies públiques. Als ajuntaments els correspon vetllar per la gestió dels espais públics enjardinats i en concret per la substitució de les espècies exòtiques incloses en el Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.

Quant al sòl no urbanitzable, la demarcació de Girona disposa de nombrosos espais protegits integrats en el Pla d'Espais d'Interès Natural (Decret 328/1992) i/o en la Xarxa Natura 2000, que conformen més del 30 % de la superfície de la demarcació i constitueixen un important valor i recurs patrimonial, paisatgístic, turístic i econòmic per als municipis i per al conjunt de la província de Girona. La Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, atorga competències municipals en l'autorització i l'execució de diverses activitats i actuacions en sòl no urbanitzable. En els casos en què el sòl no urbanitzable està catalogat com a Espai d'Interès Natural, els ajuntaments també estan sotmesos a allò que determina el PEIN, ja que com a pla territorial sectorial esdevé un dels instruments de desplegament del Pla Territorial General de Catalunya (aprovat pel Parlament de Catalunya l'any 1995) i té caràcter vinculant per a tots els instruments de planificació física del territori.

No obstant això, una bona part dels espais d'interès natural de la demarcació no compten amb una gestió directa per part de la Generalitat ni amb un òrgan de gestió específic, i s'ubiquen en municipis de pocs habitants amb pocs recursos econòmics i tècnics per dur a terme accions de conservació, millora, promoció del patrimoni natural i de regulació de l'ús públic que determina el PEIN, respecte d'altres espais on sí que s'inverteixen esforços tècnics i econòmics que beneficien els municipis i els seus ciutadans.

2. SERVEIS A PRESTAR:

Línia 1. Redacció de memòries valorades i/o projectes executius per a ajuntaments que s'hagin de destinar a:

- L'eliminació i/o la gestió, bé de tota la flora exòtica invasora a escala municipal, o bé d'un grup d'espècies concretes presents al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores (RD 630/2013). Excepcionalment es poden incloure altres plantes invasores amb un fort impacte en el medi i que presentin oportunitats reals de ser gestionades.

- La redacció de plans del verd urbà orientats a la substitució de la vegetació ornamental invasora cultivada en carrers i zones verdes urbanes per espècies no problemàtiques, i preferiblement per espècies autòctones, amb una visió multifuncional (filtre verd, afavoriment de la biodiversitat, regulació tèrmica, baixes necessitats de manteniment, menor combustibilitat etc.).
- La redacció de plans de gestió de les desbrossades de marges de camins i pistes públics, herbassars i altres espais verds urbans i periurbans municipals amb l'objectiu d'afavorir i preservar la biodiversitat pròpia d'aquests ambients.
- La conservació d'elements prioritars del patrimoni natural municipal (tàxons, hàbitats, serveis ecosistèmics i del patrimoni geològic) dins espais compresos en el PEIN i/o la Xarxa Natura 2000, dins d'hàbitats d'interès comunitari prioritari, dins d'altres espais amb hàbitats d'interès comunitari d'interès de conservació rellevant a les comarques gironines, o bé en espais relacionats al Mapa d'àrees d'interès florístic i faunístic o a l'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya.
- La regulació de l'ús públic en els espais esmentats en el punt anterior.

Línia 2. Direcció facultativa als ajuntaments en l'execució de treballs de millora del patrimoni natural destinats a:

- L'eliminació i/o la gestió de flora exòtica invasora, en els casos descrits en la línia 1.
- La implementació inicial (primer any d'execució) de plans de gestió de les desbrossades de marges de camins i pistes públics, herbassars i altres espais verds urbans i periurbans municipals amb l'objectiu d'afavorir i preservar la biodiversitat pròpia d'aquests ambients.
- La conservació d'elements prioritars del patrimoni natural municipal (tàxons, hàbitats, serveis ecosistèmics i del patrimoni geològic) dins espais compresos en el PEIN i/o la Xarxa Natura 2000, dins d'hàbitats d'interès comunitari prioritari, dins d'altres espais amb hàbitats d'interès comunitari d'interès de conservació rellevant a les comarques gironines, o bé en espais relacionats al Mapa d'àrees d'interès florístic i faunístic o a l'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya.
- La regulació de l'ús públic en els espais esmentats en el punt anterior.

Línia 3. Assessorament als ajuntaments en la gestió de l'ús públic durant el període estival en gorgues de rius hiperfreqüentats de la demarcació de Girona destinat a:

- Donar suport als municipis gironins afectats per sobrefreqüentació estival en els espais fluvials en la gestió d'informadors ambientals i la implementació dels plans d'usos d'aquests espais, per a la reducció de l'impacte de les persones sobre el medi ripari. Només poden sol·licitar l'assessorament els espais que disposin d'una memòria tècnica de gestió aprovada i/o d'un pla d'usos amb accions concretes dirigides a disminuir les pressions antròpiques sobre el medi natural.

Si bé un ajuntament pot demanar més d'un servei alhora, no es poden adjudicar les línies 1 i 2 ni les 1 i 3 per ser executades de forma simultània si l'objecte que cal tractar és el mateix. En aquest sentit, es prioritza la línia 1 per tal d'assegurar que els ajuntaments disposin d'una memòria valorada o d'un projecte executiu adequat abans de dur a terme l'execució o la coordinació i l'assessorament dels treballs. Altrament, per a les línies 1 i 2 només es pot sol·licitar el servei per a un dels tres àmbits exposats.

3. BENEFICIARIS DEL PLA

Poden sol·licitar els serveis de les línies 1 i 2 els ajuntaments de la província de Girona de menys de 20.000 habitants que compleixin les consideracions establertes per a cada servei.

Poden sol·licitar els serveis de les línies 3 tots els ajuntaments de la província de Girona que compleixin les consideracions establertes per aquest servei.

4. CONDICIONANTS

S'especifiquen en la fitxa corresponent per a cada servei.

5. SOL·LICITUD

Els ens locals que reuneixin els requisits per poder sol·licitar algun dels serveis cal que presentin la sol·licitud mitjançant el model normalitzat disponible en el web de la Diputació de Girona (www.ddgi.cat). La sol·licitud s'ha de signar electrònicament mitjançant la signatura electrònica de qualsevol dels certificats admesos per la plataforma PSIS del Consorci AOC.

6. FINANÇAMENT I PRESTACIÓ DEL SERVEI

Els serveis inclosos dins d'aquest pla d'assistència es faciliten de manera gratuïta a tots els ajuntaments en funció de la capacitat de finançament de què disposi la Diputació de Girona.

Les sol·licituds presentades s'atendran per ordre d'entrada al Registre de la Diputació de Girona.

La Diputació de Girona es reserva la possibilitat d'encarregar la prestació del servei a una empresa, un treballador autònom o un ens supramunicipal. En aquest cas, es facilita a l'ajuntament, mitjançant el correu electrònic, el nom de l'entitat que farà l'assistència tècnica per compte de la Diputació de Girona.

7. VIGÈNCIA DEL PLA DE SERVEIS

Aquest Pla de Serveis té una vigència indefinida i els serveis es poden sol·licitar durant tot l'any.

8. INSTRUCCIÓ DE L'EXPEDIENT

La instrucció del procediment de concessió dels serveis correspon al Servei de Medi Ambient de la Diputació de Girona, sense perjudici de les delegacions que es considerin oportunes.

Línia 1. Redacció de memòries valorades i/o projectes executius per a ajuntaments.

El servei consisteix a redactar una memòria valorada o un projecte executiu destinat a la conservació del patrimoni natural per als conceptes següents:

- L'eliminació i/o la gestió, bé de tota la flora exòtica invasora a escala municipal, o bé d'un grup d'espècies concretes que compleixin els requisits següents: a) que surtin al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores (RD 630/2013) i que tinguin protocols de gestió redactats per la Diputació de Girona o per la Generalitat de Catalunya; b) altres espècies que, tot i no complir cap dels criteris anteriors, presentin oportunitats reals de gestió i es demostrï que ocasionen greus problemes a hàbitats naturals concrets, espècies autòctones amb interès de conservació o que alterin processos ecològics.
- La redacció de plans del verd urbà orientats a la substitució de la vegetació ornamental invasora cultivada en carrers i zones verdes urbanes per espècies no problemàtiques, i preferiblement per espècies autòctones, amb una visió multifuncional (filtre verd, afavoriment de la biodiversitat, regulació tèrmica, baixes necessitats de manteniment, menor combustibilitat, etc.).
- La redacció de plans de gestió de les desbrossades de marges de camins i pistes públics, herbassars i altres espais verds urbans i periurbans municipals amb l'objectiu d'afavorir i preservar la biodiversitat pròpia d'aquests ambients, com ara flora, pol·linitzadors, etc.
- La conservació d'elements prioritars del patrimoni natural municipal (tàxons, hàbitats, serveis ecosistèmics i del patrimoni geològic) dins espais compresos en el PEIN i/o la Xarxa Natura 2000, dins d'hàbitats d'interès comunitari prioritari, dins d'altres espais amb hàbitats d'interès comunitari prioritari d'interès de conservació rellevant a les comarques gironines o bé en espais relacionats al Mapa d'àrees d'interès florístic i faunístic (consulta i descàrrega a l'Hipermapa de la Generalitat de Catalunya) o a l'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya. cap dels espais anteriorment esmentats.

Els hàbitats d'interès comunitari rellevant, són els que s'inclouen en les següents agrupacions d'hàbitats:

(vegeu Unitats de la cartografia dels hàbitats d'interès comunitari a Catalunya, versió 2 (2018). Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (gencat.cat) per a la relació d'HIC que integren cada agrupació d'hàbitats).

- Hàbitats costaners i halòfils
- Dunes marítimes i continentals
- Hàbitats d'aigua dolça
- Pastures naturals i seminaturals
- Torberes altes i torberes baixes
- Hàbitats rupícoles
- Boscos de ribera

- La regulació de l'ús públic en els espais esmentats en el punt anterior.

Destinatari

Ajuntaments de municipis de menys de 20.000 habitants.

Condicions

Una vegada entregat el projecte, l'ajuntament l'ha d'aprovar en un termini màxim de sis mesos, i ha de sol·licitar l'autorització per a l'execució a les autoritats competents en la matèria en cas que sigui necessari. Aquesta informació s'haurà de traslladar a

la Diputació de Girona per EACAT, especificant el número d'expedient de l'atorgament del Pla de Serveis.

Si no es compleixen aquestes obligacions, l'ajuntament haurà d'abonar a la Diputació de Girona l'import corresponent al cost del servei prestat.

Criteris de selecció

Les sol·licituds presentades s'atendran per ordre d'entrada al Registre de la Diputació de Girona i s'aniran resolent d'acord amb les capacitats reals d'execució tant pel que fa a la disponibilitat d'autoritacions necessàries, com pel que fa al finançament, tant si prové del mateix ajuntament o d'altres fonts.

Contingut del servei

El resultat del servei serà un projecte executiu o una memòria valorada que tindrà el contingut següent:

- Objectiu i justificació dels treballs.
- Cartografia detallada de la flora exòtica invasora a escala de tot el municipi i/o dels elements prioritaris del patrimoni natural (s'inclou la trama urbana pel que fa a la flora invasora).
- Definició dels treballs que cal realitzar i metodologies que cal seguir.
- Pressupost d'actuacions.
- Plec de prescripcions tècniques per realitzar els treballs correctament.
- Estudi bàsic de seguretat i salut (EBSS), si s'escau.
- Cartografia d'execució, si és diferent de l'anterior.

Termini de presentació de la sol·licitud

Tot l'any.

Línia 2. Direcció facultativa als ajuntaments per a l'execució de treballs de millora del patrimoni natural

El servei consisteix a oferir una direcció facultativa per executar treballs destinats a la conservació del patrimoni natural per als conceptes següents:

- L'eliminació i/o la gestió de flora exòtica invasora, en els casos descrits en la línia 1.
- La implementació inicial (primer any d'execució) de plans de gestió de les desbrossades de marges de camins i pistes públics, herbassars i altres espais verds urbans i periurbans municipals amb l'objectiu d'afavorir i preservar la biodiversitat pròpia d'aquests ambients.
- La conservació d'elements prioritaris del patrimoni natural municipal (tàxons, hàbitats, serveis ecosistèmics i del patrimoni geològic) dins espais compresos en el PEIN i/o la Xarxa Natura 2000, dins d'hàbitats d'interès comunitari prioritari, dins d'altres espais amb hàbitats d'interès comunitari d'interès de conservació rellevant a les comarques gironines, o bé en espais relacionats al Mapa d'àrees d'interès florístic i faunístic o a l'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya.
- La regulació de l'ús públic en els espais esmentats en el punt anterior.

Destinatari

Municipis de menys de 20.000 habitants.

Condicionants

Cal que l'ajuntament aporti la documentació següent:

- Una memòria valorada o un projecte executiu aprovat pel ple municipal (pot haver estat redactat en el marc de la línia 2 d'aquest Pla de Serveis).
- Les autoritzacions necessàries per poder executar els treballs (tant de les autoritats competents com dels propietaris privats).
- Els compromisos de les propietats en què declarin que respectaran l'objecte de l'actuació durant un mínim de deu anys.
- El compromís de l'ajuntament en què declari que farà els esforços que estiguin al seu abast per mantenir l'objecte de l'actuació durant un mínim de cinc anys.

Criteris de selecció

Les sol·licituds presentades s'atendran per ordre d'entrada al Registre de la Diputació de Girona i s'aniran resolent d'acord amb les capacitats reals d'execució.

Contingut del servei

El resultat del servei serà la direcció tècnica dels treballs previstos en la memòria valorada presentada per l'ajuntament.

Termini de presentació de la sol·licitud

Tot l'any.

Línia 3. Assessorament als ajuntaments en la gestió de l'ús públic durant el període estival en gorgues de rius hiperfreqüentats de la demarcació de Girona

El servei consisteix a assistir els ajuntaments assessorant-los i donant-los suport durant la implementació estival de mesures de gestió i control d'espais riparis sobrefreqüentats, i en concret en la gestió d'informadors ambientals i/o guardes rurals i la implementació dels plans d'usos d'aquests espais. Han de disposar d'una memòria de gestió prèvia que tingui com a objectiu la disminució de l'impacte de la sobrefreqüentació en el medi natural (basada en el «Model de gestió d'ús públic dels espais fluvials de conques internes de les comarques gironines», o equivalent), i d'estructures de gestió vigents.

Destinatari

Ajuntaments de municipis de menys de 20.000 habitants.

Tots els ajuntaments de municipis de les comarques Gironines.

Condicions

Cal que l'ajuntament aporti la documentació següent:

- Una memòria tècnica de gestió de la sobrefreqüentació de l'espai ripari basada en el «Model de gestió d'ús públic dels espais fluvials de conques internes de les comarques gironines», o equivalent, o bé que estigui redactada a través de la línia 2 d'aquest Pla de Serveis i aprovada per l'ajuntament.
- Una relació del personal i de les tasques destinades a la gestió de la sobrefreqüentació dels espais riparis fins a dia d'avui, o que estiguin a punt per ser aplicades.
- Un certificat de compromís de l'ajuntament en què declari que vetllarà pel desenvolupament i l'aplicació correctes de la memòria tècnica de gestió de l'espai, que es deixarà assessorar per l'empresa que li presti el servei i que les persones que l'ajuntament té contractades amb aquesta finalitat assistiran a la formació que la Diputació de Girona pugui programar amb l'objectiu de donar un servei coherent i unitari a totes les comarques gironines, i col·laboraran en la recollida d'informació.

Criteris de selecció

Les sol·licituds presentades s'atendran per ordre d'entrada al Registre de la Diputació de Girona i s'aniran resolent d'acord amb les capacitats reals d'execució.

Contingut del servei

El servei ofereix:

- Assessorament per a la coordinació i l'homogeneïtzació de la gestió d'aquests espais a escala comarcal i provincial, per donar coherència a les accions aplicades en diferents espais, i un missatge homogeni als visitants.
- Seguiment de la implementació de les accions previstes en la memòria de gestió per vetllar per la correcta aplicació.
- Detecció d'incidències i proposta de solucions per millorar els objectius de la planificació de gestió.
- Elaboració d'informes de les incidències per avaluar si les regulacions de l'espai són òptimes. Proposta de canvis, si s'escau.
- Formació als informadors ambientals.
- Assessorament als informadors en situacions complexes.
- Assessorament en comunicació durant l'estiu i creació de continguts. Supervisió de les publicacions.
- Disseny d'enquestes i gestió posterior de les dades a recollir per part dels informadors ambientals.

- Informe final anual per municipi.

El resultat del servei serà l'assessorament i el suport en l'aplicació de les accions previstes en la memòria de gestió de l'espai. Aquest servei s'ofereix durant la temporada estival (del 15 de juny al 15 de setembre, aproximadament), i es pot sol·licitar l'estiu de l'any 2023.

Termini de presentació de la sol·licitud

Tot l'any.